

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут людини
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

(О. Б. Жильцов)
«04» 01 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Технології інклюзивного навчання дітей
з ментальними та поведінковими порушеннями»

для студентів

спеціальності	016 Спеціальна освіта (шифр і назва спеціальності (тей))
освітнього рівня	першого (бакалаврського) (назва освітнього рівня, ОКР)
освітньої програми	016.01.01 Логопедія (шифр і назва освітньої програми)
спеціалізації (за наявності)	Інклюзивна освіта (назва спеціалізації)

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Протокол № 02994/21

(підпис) (прізвище, ініціали)
«04» 01 2022

Київ – 2022

Розробник:

Федоренко Оксана Филімонівна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Супрун Ганна Володимирівна, кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Викладач:

Супрун Ганна Володимирівна, кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Руденко Анна Олександрівна, старший викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Протокол від 01.12.2021 р. №24

Завідувач кафедри _____ (Олена МАРТИНЧУК)

(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми)

(назва освітньої програми)

01.12. 2021 р.

Керівник освітньої програми _____ (Наталія БАБИЧ)

(підпис)

Робочу програму перевірено

06.12.2021 р.

Заступник директора _____ (Роман ПАВЛЮК)

(підпис)

Пролонговано:

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р.

Протокол №__ (підпис) (ПБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р.

Протокол №__ (підпис) (ПБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р.

Протокол №__ (підпис) (ПБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р.

Протокол №__ (підпис) (ПБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Технології інклюзивного навчання дітей з ментальними та поведінковими порушеннями		
Вид дисципліни	вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4/ 120	
Курс	3,4	-
Семестр	6-7	-
Обсяг кредитів	4	-
Обсяг годин, в тому числі:	120	-
Аудиторні	56	-
Модульний контроль	8	-
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	56	-
Форма семестрового контролю	залік	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: сприяти оволодінню основами науково та методично обґрунтованих підходів до розбудови освітнього процесу для дітей з ментальними та поведінковими порушеннями з опорою на вітчизняний та міжнародний досвід; оволодіння змістом сучасних ефективних підходів та технологій для подолання обмеження участі дітей з ментальними та поведінковими порушеннями в освітньому процесі.

Завдання:

– *формувати загальні компетентності:*

ЗК 3 Комунікативна. Здатність до усного та письмового спілкування рідною мовою. Здатність спілкуватися другою (іноземною) мовою. Здатність налагоджувати професійну і педагогічну комунікацію.

ЗК 4 Міжособистісна взаємодія. Здатність працювати в команді; здатність до ефективної міжособистісної взаємодії та координації дій з керівництвом, колегами, дітьми та їхніми батьками. Здатність застосовувати емоційний інтелект у професійних ситуаціях.

ЗК 5 Інформаційно-комунікаційна. Здатність знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел для розгляду професійних питань. Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій для розв'язання корекційних і комунікативно-мовленневих задач в соціальній і професійній діяльності.

ЗК 6 Креативна. Здатність генерувати нові ідеї, творчо підходити до вирішення професійних завдань.

ЗК 7 Аналітична. Здатність до абстрактного та аналітичного мислення й генерування ідей у процесі аналізу та комплексного розв'язання теоретичних та практичних професійних питань. Здатність до когнітивної гнучкості при розв'язанні професійних питань теорії та практики.

ЗК 9 Самоосвітня. Здатність навчатися та самонавчатися. Спрямованість на розкриття особистісного потенціалу та самореалізацію. Прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху.

– *формувати фахові компетентності:*

ФК 1 Організаційна. Здатність планувати, організувати, координувати, контролювати та оцінювати власну професійну діяльність. Здатність до когнітивної гнучкості: ситуативного (негайного) вирішення проблем, врахування нових (поточних) умов і обставин для прийняття рішень, уміння долати стереотипне мислення.

ФК 3 Психолого-педагогічна. Володіння базовими знаннями з педагогіки і психології та вміння їх реалізувати, закономірностей особистісного розвитку людини на різних вікових етапах; психологічних механізмів навчання та виховання дитини задля забезпечення спрямованої соціалізації та інтеграції особистості з порушеннями психофізичного розвитку.

ФК 5 Спеціально-педагогічна. Володіння базовими знаннями про педагогічні системи навчання, виховання і освіти дітей з різними освітніми потребами; розуміння сучасних підходів до вивчення, освіти, розвитку, абілітації, реабілітації і соціальної адаптації осіб з особливими освітніми потребами.

ФК 6 Спеціально-методична. Здатність здійснювати освітньо-корекційний процес з урахуванням психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, актуального стану і потенційних можливостей осіб з тяжкими порушеннями мовлення в спеціальних та інклюзивних закладах освіти.

ФК 9 Проектувальна. Володіння вміннями планувати, організувати і здійснювати корекційно-педагогічний процес у спеціальних та інклюзивних закладах освіти з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дітей дошкільного та шкільного віку.

ФК 11 Консультативна. Застосовувати уміння консультувати осіб з порушеннями психофізичного розвитку, членів їх сімей, педагогів інклюзивних закладів освіти з питань навчання, виховання, розвитку і соціальної адаптації дітей з особливими освітніми потребами.

ФК 14 Компетентність у сфері інклюзивного навчання. Володіння базовими знаннями та розуміння основних цінностей, концепцій та теорій інклюзивного навчання. Володіння уміннями, що уможливають здатність здійснювати якісне інклюзивне навчання.

ФК 15 Деонтологічна (професійні цінності). Здатність діяти згідно з принципами деонтології, що не суперечать професійній діяльності фахівця зі спеціальної освіти; усвідомлення педагогічних, психологічних та соціальних наслідків власних впливів у сфері професійної діяльності.

ФК 17 Фахові компетентності для спеціалізації «Інклюзивна освіта». Здатність здійснювати психолого-педагогічний супровід дітей з різними освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі. Здатність підготувати дитину та освітнє середовище до процесу інклюзивного навчання. Здатність забезпечити супровід родин дітей з особливими потребами.

– забезпечити набуття практичних навичок при формуванні фахової компетентності у виявленні та задоволенні особливих освітніх потреб дітей з ментальними та поведінковими порушеннями.

3. Результати навчання за дисципліною:

ПРН 1. Здатність продемонструвати базові знання щодо функціонування мовленнєворухових систем; розвитку головного мозку, локалізації мовленнєвих зон кори головного мозку; неврологічного забезпечення мовленнєвої діяльності, механізмів порушень; неврологічних основ патології мовлення.

ПРН 2. Здатність продемонструвати знання і розуміння основних закономірностей та механізмів розвитку дитячих психічних хвороб; основних принципів побудови клініко-психологічного та соціального прогнозу життєдіяльності хворих на психічні розлади.

ПРН 3. Здатність продемонструвати знання теоретичних засад загальної та спеціальної педагогіки; розуміння особливостей та закономірностей розвитку різних категорій дітей з особливими потребами, особливостей корекційно-компенсаторної допомоги цим дітям.

ПРН 4. Здатність визначити етапи, досягнення й тенденції розвитку теорії та практики логопедагогіки; визначити концептуальні засади та цільові настанови сучасної логопедагогіки, сутність корекційно-освітніх технологій роботи з дітьми з порушеннями мовлення.

ПРН 5. Здатність продемонструвати базові знання зі спеціальної психології; розуміння особливостей розвитку при різних типах порушень; особливостей порушення мовлення дітей різних нозологій.

ПРН 8. Здатність продемонструвати знання методологічних підходів та технологій психологічного консультування осіб з порушеннями психофізичного розвитку; здатність провести психологічне консультування в психолого-педагогічному супроводі родин, що виховують дітей з особливими потребами.

ПРН 10. Здатність продемонструвати на базовому рівні знання та уміння здійснювати вибір технологій мовленнєвого та когнітивного розвитку дітей раннього, дошкільного і молодшого шкільного віку з особливими освітніми потребами.

ПРН 15. Здатність продемонструвати знання щодо основного змісту, структури, напрямів, специфіки діяльності асистента вчителя з організації та впровадження інклюзивного навчання з урахуванням особливостей його взаємодії з іншими учасниками освітнього процесу в системі інклюзивної освіти.

ПРН 16. Здатність продемонструвати знання і вміння з організації і забезпечення психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими потребами в умовах інклюзивного навчання.

ПРН 17. Здатність продемонструвати культуру спілкування, володіння державною та іноземною мовами.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1.							
Діти з ментальними порушеннями в інклюзивному освітньому середовищі							
Тема 1. Психолого-педагогічні особливості дітей з ментальними порушеннями.	8	2	2	-	-	-	4
Тема 2. Функціонування дітей з ментальними порушеннями (за МКФ).	8	2	2	-	-	-	4
Тема 3. Організація та впровадження інклюзивного навчання дітей з ментальними порушеннями.	8	2	-	2	-	-	4
Модульний контроль.	2						
Разом	26	6	4	2	-	-	12
Змістовий модуль 2.							
Технології компенсаторного навчання дітей з ментальними порушеннями							
Тема 4. Компенсаторне навчання: принципи та методи. Формувальне оцінювання.	8	2	2	-	-	-	4
Тема 5. Методи формування комунікативних та мовленнєвих компетенцій.	8	2	-	2	-	-	4
Тема 6. Методи формування основ математичних уявлень та логічного мислення.	8	2	-	2	-	-	4
Тема 7. Інші методи формування загальних компетентностей.	8	2	-	2	-	-	4
Модульний контроль.	2						
Разом	34	8	2	6	-	-	16
Змістовий модуль 3.							
Діти з поведінковими порушеннями в інклюзивному освітньому середовищі							
Тема 8. Портрет дитини з поведінковими порушеннями: психолого-педагогічний та соціальний аспекти.	8	2	2	-	-	-	4
Тема 9. ГРДУ та СДУГ – психолого-педагогічні особливості.	8	2	2	-	-	-	4
Тема 10. Особливості алгоритму організації та впровадження інклюзивного навчання дітей з поведінковими порушеннями.	8	2	2	-	-	-	4
Модульний контроль.	2						

Разом	26	6	6	-	-	-	12
Змістовий модуль 4							
Ефективні стратегії взаємодії з дітьми з поведінковими порушеннями							
Тема 11. Стратегії і напрями роботи з дітьми з поведінковими порушеннями.	8	2	2	-	-	-	4
Тема 12. Методи і прийоми формування навичок саморегуляції.	8	2	-	2			4
Тема 13. Методи і прийоми формування навичок спілкування.	8	2	-	2			4
Тема 14. Методи і прийоми формування позитивних особистісних рис.	8	2	-	2			4
Модульний контроль.	2						
Разом	34	8	2	6	-	-	16
Підготовка та проходження контрольних заходів.							
Усього за навчальну дисципліну	120	28	14	14	-	-	56

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Діти з ментальними порушеннями в інклюзивному освітньому середовищі

Тема 1. Психолого-педагогічні особливості дітей з ментальними порушеннями.

Поняття «ментальне здоров'я». Ментальні розлади. Ментальне здоров'я та творчість. Ментальні розлади у дорослому віці. Ментальні порушення у дитячому віці. Розумова відсталість. Термінологічний екскурс традиційною класифікацією. Основний діагностичний критерій та ступені інтелектуального зниження. Особливості психічних процесів. Загальні риси емоційно-вольової сфери. Співпереживання і емоційний відгук. Зв'язок розвитку вольових процесів і мовлення. Соціалізація.

Ключові слова: ментальне здоров'я, інтелектуальне зниження, розумова відсталість, психічні процеси, особистісний розвиток, соціалізація, міждисциплінарні дослідження.

Рекомендована основна література [2, 4, 5]

Рекомендована додаткова література [5, 11, 13, 22, 25].

Тема 2. Функціонування дітей з ментальними порушеннями (за МКФ).

Опис функціонування за допомогою МКФ. Домени діяльності та участі. Виявлення бар'єрів та полегшуючих факторів. Оцінка для освітніх потреб. Планування та оцінювання навчання та втручання. Критерії соціальної активності дитини з металними порушеннями. Роль життєвого досвіду. Функціонування дітей з ментальними порушеннями (за МКФ).

Ключові слова: діяльність, участь, обмеження діяльності й участі, фактори навколишнього середовища, особистісні фактори.

Рекомендована основна література [2, 4, 5]

Рекомендована додаткова література [4, 5, 11, 13, 22, 25].

Тема 3. Організація та впровадження інклюзивного навчання дітей з ментальними порушеннями.

Системний підхід до організації та впровадження інклюзивного навчання для дітей з ментальними порушеннями. Підготовка простору. Підготовка дитини. Підготовка середовища (діти, батьки, педагоги, моніторинг). Роль адаптацій та модифікацій для подолання обмеження участі у навчанні учнів з ментальними та поведінковими порушеннями. Види адаптацій та модифікацій. Навчальна доступність. Компенсаторні та

допоміжні засоби для дітей з ментальними та поведінковими порушеннями. Роль і місце корекційно-розвиткової роботи в організації навчання дітей з ментальними та поведінковими порушеннями.

Ключові слова: адаптації, модифікації, додаткова підтримка, спеціальна підтримка.

Рекомендована основна література [2, 4, 5]

Рекомендована додаткова література [5, 11, 13, 21, 22, 25].

Змістовий модуль 2

Технології компенсаторного навчання дітей з ментальними порушеннями

Тема 4. Компенсаторне навчання: принципи та методи.

Формувальне оцінювання.

Сутність та критерії навчальної доступності. Компенсаторні та допоміжні засоби для дітей з ментальними порушеннями. Сутність безпомилкового навчання. Множинні способи представлення навчального матеріалу, представлення його розуміння і залучення дітей. Принципи навчання, орієнтовані на діяльність учнів. Особливості застосування наочних, практичних та словесних методів у роботі з дітьми з порушеннями інтелектуального розвитку. Роль і місце корекційно-розвиткової роботи в організації навчання дітей з ментальними та поведінковими порушеннями.

Психолого-педагогічні аспекти оцінювання учнів з ментальними та поведінковими порушеннями. Методи реалізації формувального оцінювання. Портфоліо учня як інструмент оцінювання.

Ключові слова: множинні способи, принципи навчання, безпомилкове навчання, глобальне читання, альтернативні і додаткові засоби комунікації, оцінювання, формувальне оцінювання, підсумкове оцінювання, портфоліо.

Рекомендована основна література [1, 3, 5]

Рекомендована додаткова література [2, 5, 6, 7, 9, 12, 13, 16, 18, 20, 26, 28].

Тема 5. Методи формування комунікативних та мовленнєвих компетенцій.

Метод глобального читання. Роль і можливості глобального читання. Альтернативні і додаткові засоби комунікації для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку. Метод Глена Домана. Метод Тан-Содерберг. PECS Особливості застосування, прийоми, етапи та очікувані результати.

Ключові слова: безпомилкове навчання, глобальне читання, альтернативні та додаткові засоби комунікації.

Рекомендована основна література [1, 3, 5]

Рекомендована додаткова література [2, 5, 6, 7, 9, 12, 13, 16, 18, 20, 26, 27].

Тема 6. Методи формування основ математичних уявлень та логічного мислення.

Мультисенсорний підхід. Методика NUMICON: цілі, етапи, можливості та ризики. Метод Тан-Содерберг.

Ключові слова: порушення інтелектуального розвитку, емоційно-вольовий розвиток, співпереживання, мовлення, життєвий досвід.

Рекомендована основна література [1, 3, 5]

Рекомендована додаткова література [2, 5, 6, 7, 9, 12, 13, 16, 18, 20, 26, 27, 28].

Тема 7. Інші методи формування загальних компетентностей.

Альтернативні та сучасні інтерактивні методики навчання. Метод проєктів: ресурси та ризики. Екскурсії: ресурси та ризики. Метод проблемного навчання Problem Based Learning: ресурси та ризики.

Ключові слова: альтернативні методи навчання, метод проєктів, навчальні екскурсії, PBL-проблемне навчання.

Рекомендована основна література [1, 3, 5]

Рекомендована додаткова література [2, 5, 6, 7, 9, 12, 13, 16, 18, 20, 26, 27, 28].

Змістовий модуль 3

Діти з поведінковими порушеннями в інклюзивному освітньому середовищі

Тема 8. Портрет дитини з поведінковими порушеннями: психолого-педагогічний та соціальний аспекти.

Аналіз міждисциплінарних досліджень. Визначення понять «поведінка», «порушення поведінки». Вплив на академічний та соціальний розвиток дитини. Забезпечення раннього виявлення та вчасного скерування родини за допомогою. Поведінкові розлади як проблема у сфері психічного здоров'я дітей. Фактори, що зумовлюють порушення поведінки. Види поведінкових розладів. Прояви поведінкових порушень. Темперамент і розлади поведінки. Методи терапії розладів поведінки. Важелі впливу на поведінку дитини.

Ключові слова: поведінка, порушення поведінки, міждисциплінарні дослідження, психічне здоров'я, темперамент, порушення поведінки.

Рекомендована основна література [2, 5]

Рекомендована додаткова література [3, 24, 26].

Тема 9. ГРДУ та СДУГ – психолого-педагогічні особливості.

Прояви гіперактивного розладу з дефіцитом уваги. Причини розладу дефіциту уваги та гіперактивності. Особливості життя з ГРДУ. Особливості взаємодії з дитиною. Керування поведінкою дитини через специфічні стратегії і техніки. Поведінка та мікроклімат в родині дитини. СДУГ – синдром гіперактивності та дефіциту уваги. Специфічні риси. Відмінності між ГРДУ та СДУГ.

Ключові слова: гіперактивний розлад, дефіцит уваги, ГРДУ, взаємодія, керування поведінкою, синдром дефіциту уваги, СДУГ.

Рекомендована основна література [2, 5]

Рекомендована додаткова література [3, 23, 24, 26].

Тема 10. Особливості алгоритму організації та впровадження інклюзивного навчання дітей з поведінковими порушеннями.

Системність у впровадженні алгоритму організації та практики інклюзивного навчання: підготовка дитини, актуалізація внутрішніх ресурсів; підготовка простору: простору школи і класу, колективу однолітків, колективу педагогів та батьків, навчального та вихованого (актуальні потреби, ресурси дитини, цілі, моніторинг успішності). Особливості та специфічні кроки для супроводу дитини з поведінковими порушеннями.

Ключові слова: системність, ресурси середовища, психолого-педагогічний супровід, поведінкові порушення, інклюзія.

Рекомендована основна література [2, 5]

Рекомендована додаткова література [3, 23, 24, 26].

Змістовий модуль 4

Ефективні стратегії взаємодії з дітьми з поведінковими порушеннями

Тема 11. Стратегії та напрями роботи з дітьми з поведінковими порушеннями.

Керування поведінкою дитини через специфічні стратегії і техніки. Поведінка та мікроклімат в родині дитини. Методи терапії розладів поведінки. Важелі впливу на поведінку дитини. Трикомпонентна стратегія підтримки та супроводу дитини з поведінковими порушеннями: саморегуляція, спілкування, формування позитивних особистісних якостей.

Ключові слова: гіперактивний розлад, дефіцит уваги, поведінкова терапія, стратегії навчальні, емоційний інтелект, саморегуляція.

Рекомендована основна література [2, 5]

Рекомендована додаткова література [3, 23, 24, 26].

Тема 12. Методи і прийоми формування навичок саморегуляції у дітей з поведінковими порушеннями.

Техніки формування умінь вербально та тілесно виражати свої емоції та почуття. Прийоми розвитку саморегуляції у дітей: навички керування своїм станом, розвиток самосвідомості. Організація зони розвантаження.

Ключові слова: емоційний інтелект, саморегуляція, самосвідомість, техніки керування поведінкою, дихальні техніки, фізична активність.

Рекомендована основна література [2, 5]

Рекомендована додаткова література [3, 23, 24, 26].

Тема 13. Методи і прийоми формування навичок спілкування у дітей з поведінковими порушеннями.

Стратегії вирішення конфліктів. Формування навичок вирішення конфліктів, уміння вести дискусію. Рольові ігри. Правила спілкування у класі/групі.

Ключові слова: гнів, конфлікт, емоційний інтелект, гіперактивний розлад, дефіцит уваги.

Рекомендована основна література [2, 5]

Рекомендована додаткова література [3, 23, 24, 26].

Тема 14. Методи і прийоми формування позитивних особистісних рис.

Техніки та прийоми формування емпатії, довіри, адекватної самооцінки. Групові заняття. Робота з батьками гіперактивної дитини.

Ключові слова: емпатія, довіра, емоційний інтелект, самооцінка, психологічна просвіта.

Рекомендована основна література [2, 5]

Рекомендована додаткова література [3, 23, 24, 26].

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	3	3	4	4	3	3	4	4
Відвідування семінарських занять	1	2	2	1	1	3	3	1	1
Відвідування практичних занять	1	1	1	3	3	0	0	3	3
Робота на семінарському занятті	10	2	20	1	10	3	30	1	10
Робота на практичному занятті	10	1	10	3	30	0	0	3	30

Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	4	20	3	15	4	20
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом		-	76	-	93	-	76	-	93
Максимальна кількість балів: 338									
Розрахунок коефіцієнта: $k = 338/100 = 3,38$									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Змістовий модуль 1

Діти з ментальними порушеннями в інклюзивному освітньому середовищі

Тема 1. Психолого-педагогічні особливості дітей з ментальними порушеннями (4 год)

Завдання. Створіть ментальну карту на тему «Ментальні порушення в дорослому та дитячому віці». Оформіть використані джерела.

Форма подання: ментальна карта.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Ниже стандартів
Актуальність наповнення	Уся інформація пов'язана з темою та полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація пов'язана з темою, і більшість полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація стосується теми. Більшість інформації має посилання на джерело.	Уся інформація не стосується теми АБО декілька фактів не містять посилання на джерело.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Структурні елементи	Усі структурні елементи чітко описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи чітко описані з відповідними деталями.	Більшість структурних елементів чітко описані з відповідними деталями.	Структурні елементи не описані АБО більшість не має достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дані	Професійний вигляд та точне представлення даних у таблицях та/або схемах. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне представлення даних у таблицях та/або схемах. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне подання даних у письмовій формі, але схеми та таблиці не представлені.	Дані не відображаються АБО є неточними.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дедлайн	Самостійна робота здана вчасно або раніше зазначеного терміну.	Самостійна робота здана вчасно або затримана на до 12 год.	Самостійна робота здана пізніше, ніж 12-24 години від зазначеного терміну.	Робота здана пізніше, ніж 24 години від зазначеного терміну без поважних причин.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Всього	5 балів			

Тема 2. Функціонування дітей з ментальними порушеннями (за МКФ) (4 год)

Завдання. За наведеним описом особливостей поведінки та навчальних можливостей дитини складіть перелік кодів та рівня функціонування. Під час виконання

завдання скористуйтесь онлайн тренажером МКФ. Вибір сфери оцінки буде здійснено під час лекції.

Форма подання: структурована письмова робота.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт (1 бал)	Відповідає стандартам (0,75)	Наближення до стандартів (0,5)	Нижче стандартів (0)
Визначення важливої інформації	Студент/ка називає всі головні аспекти статті, логічно їх ранжуючи.	Студент/ка називає всі основні аспекти статті.	Студент/ка називає деякі основні аспекти статті.	Студент/ка не може точно визначити основні аспекти статті.
Розкриття теми	Творчо розкрито тему та викладено основні моменти обраної теми.	Розкрито тему та викладено основні моменти.	В тезах викладено деякі моменти.	В тезах не розкрито тему.
Визначення фактів	Студент/ка точно знаходить усі факти у статті та дає чітке обґрунтування, чому ці факти стосуються певного аспекту.	Студент/ка точно знаходить основні факти та дає обґрунтоване пояснення, чому ці факти стосуються певного аспекту.	Студент/ка знаходить окремі факти і використовує слабе пояснення.	Студент/ка має труднощі з пошуку фактів у статті.
Узагальнення	Студент/ка коротко та лаконічно робить узагальнення з обраної теми.	Студент/ка використовує кілька речень, щоб точно описати, про що йдеться у статті.	Студент/ка точно резюмує більшу частину статті, але має певне непорозуміння.	Студент/ка має значні труднощі щодо узагальнення статті.
Дедлайн	Самостійна робота здана вчасно або раніше зазначеного терміну.	Самостійна робота здана вчасно або затримана на до 12 год.	Самостійна робота здана пізніше, ніж 12-24 години від зазначеного терміну.	Робота здана пізніше, ніж 24 години від зазначеного терміну без поважних причин.
Всього	5 балів			

Тема 3. Організація та впровадження інклюзивного навчання дітей з ментальними порушеннями (4 год)

Завдання. Розробіть необхідні адаптації чи модифікації завдань з навчальних предметів. 2. Аргументуйте своє рішення та пропозиції. Відповідь оформіть у вигляді таблиці (форму таблиці розробіть самостійно).

Форма подання: таблиця.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Актуальність наповнення	Уся інформація пов'язана з темою та полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація пов'язана з темою, і більшість полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація стосується теми. Більшість інформації має посилання на джерело.	Уся інформація не стосується теми АБО декілька фактів не містять посилання на джерело.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Структурні елементи	Усі структурні елементи чітко описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи чітко описані з відповідними деталями.	Більшість структурних елементів чітко описані з відповідними деталями.	Структурні елементи не описані АБО більшість не має достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дані	Професійний вигляд та точне	Точне представлення даних у таблицях та/або	Точне подання даних у письмовій	Дані не відображаються АБО є

	представлення даних у таблицях та/або схемах. Дані маркуються та мають заголовки.	схемах. Дані маркуються та мають заголовки.	формі, але схеми та таблиці не представлені.	неточними.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дедлайн	Самостійна робота здана вчасно або раніше зазначеного терміну.	Самостійна робота здана вчасно або затримана на до 12 год.	Самостійна робота здана пізніше, ніж 12-24 години від зазначеного терміну.	Робота здана пізніше, ніж 24 години від зазначеного терміну без поважних причин.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Всього	5 балів			

Змістовий модуль 2

Технології компенсаторного навчання дітей з ментальними порушеннями

Тема 4. Компенсаторне навчання: принципи та методи. Формувальне оцінювання (4 год)

Завдання. Ознайомтесь із матеріалами посібника «Навчаємось з радістю». Компенсаторне навчання дітей з порушеннями розумового розвитку: Навчально-методичний посібник / А. Василенко-ван де Рей, Н.І. Ліщук, Н.В. Морозова, О.В. Папета, П.М. Піддубна; За редакцією Ліщук Н.І. Київ: Видавництво імені Олени Теліги, 2015. Складіть письмовий конспект.

Форма подання: структурована письмова робота.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт (1 бал)	Відповідає стандартам (0,75)	Наближення до стандартів (0,5)	Нижче стандартів (0)
Визначення важливої інформації	Студент/ка називає всі головні аспекти статті, логічно їх ранжуючи.	Студент/ка називає всі основні аспекти статті.	Студент/ка називає деякі основні аспекти статті.	Студент/ка не може точно визначити основні аспекти статті.
Розкриття теми	Творчо розкрито тему та викладено основні моменти обраної теми.	Розкрито тему та викладено основні моменти.	В тезах викладено деякі моменти.	В тезах не розкрито тему.
Визначення фактів	Студент/ка точно знаходить усі факти у статті та дає чітке обґрунтування, чому ці факти стосуються певного аспекту.	Студент/ка точно знаходить основні факти та дає обґрунтоване пояснення, чому ці факти стосуються певного аспекту.	Студент/ка знаходить окремі факти і використовує слабе пояснення.	Студент/ка має труднощі з пошуку фактів у статті.
Узагальнення	Студент/ка коротко та лаконічно робить узагальнення з обраної теми.	Студент/ка використовує кілька речень, щоб точно описати, про що йдеться у статті.	Студент/ка точно резюмує більшу частину статті, але має певне непорозуміння.	Студент/ка має значні труднощі щодо узагальнення статті.
Дедлайн	Самостійна робота здана вчасно або раніше зазначеного терміну.	Самостійна робота здана вчасно або затримана на до 12 год.	Самостійна робота здана пізніше, ніж 12-24 години від зазначеного терміну.	Робота здана пізніше, ніж 24 години від зазначеного терміну без поважних причин.
Всього	5 балів			

Тема 5. Методи формування комунікативних та мовленнєвих компетенцій (4 год).

Завдання. Ознайомтесь із семінаром Марії Унтіної «Глобальне читання, або Як навчити читати всіх» за посиланням: <https://www.youtube.com/watch?v=AVFAnbz7bCk>

Складіть конспект семінару.

Форма подання: структурована письмова робота.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт (1 бал)	Відповідає стандартам (0,75)	Наближення до стандартів (0,5)	Нижче стандартів (0)
Визначення важливої інформації	Студент/ка називає всі головні аспекти статті, логічно їх ранжуючи.	Студент/ка називає всі основні аспекти статті.	Студент/ка називає деякі основні аспекти статті.	Студент/ка не може точно визначити основні аспекти статті.
Розкриття теми	Творчо розкрито тему та викладено основні моменти обраної теми.	Розкрито тему та викладено основні моменти.	В тезах викладено деякі моменти.	В тезах не розкрито тему.
Визначення фактів	Студент/ка точно знаходить усі факти у статті та дає чітке обґрунтування, чому ці факти стосуються певного аспекту.	Студент/ка точно знаходить основні факти та дає обґрунтоване пояснення, чому ці факти стосуються певного аспекту.	Студент/ка знаходить окремі факти і використовує слабке пояснення.	Студент/ка має труднощі з пошуку фактів у статті.
Узагальнення	Студент/ка коротко та лаконічно робить узагальнення з обраної теми.	Студент/ка використовує кілька речень, щоб точно описати, про що йдеться у статті.	Студент/ка точно резюмує більшу частину статті, але має певне непорозуміння.	Студент/ка має значні труднощі щодо узагальнення статті.
Дедлайн	Самостійна робота здана вчасно або раніше зазначеного терміну.	Самостійна робота здана вчасно або затримана на до 12 год.	Самостійна робота здана пізніше, ніж 12-24 години від зазначеного терміну.	Робота здана пізніше, ніж 24 години від зазначеного терміну без поважних причин.
Всього	5 балів			

Тема 6. Методи формування основ математичних уявлень та логічного мислення (4 год).

Завдання. Ознайомтесь із семінаром Марії Унтіної «Нумікон: проста математика для всіх» за посиланням: https://youtu.be/Hegwnj_3LoA

Складіть конспект семінару.

Форма подання: конспект семінару.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт (1 бал)	Відповідає стандартам (0,75)	Наближення до стандартів (0,5)	Нижче стандартів (0)
Визначення важливої інформації	Студент/ка називає всі головні аспекти статті, логічно їх ранжуючи.	Студент/ка називає всі основні аспекти статті.	Студент/ка називає деякі основні аспекти статті.	Студент/ка не може точно визначити основні аспекти статті.
Розкриття теми	Творчо розкрито тему та викладено основні моменти обраної теми.	Розкрито тему та викладено основні моменти.	В тезах викладено деякі моменти.	В тезах не розкрито тему.
Визначення фактів	Студент/ка точно знаходить усі факти у статті та дає чітке обґрунтування, чому ці факти стосуються певного аспекту.	Студент/ка точно знаходить основні факти та дає обґрунтоване пояснення, чому ці факти стосуються певного аспекту.	Студент/ка знаходить окремі факти і використовує слабке пояснення.	Студент/ка має труднощі з пошуку фактів у статті.
Узагальнення	Студент/ка коротко та лаконічно робить узагальнення з обраної теми.	Студент/ка використовує кілька речень, щоб точно описати, про що йдеться у статті.	Студент/ка точно резюмує більшу частину статті, але має певне непорозуміння.	Студент/ка має значні труднощі щодо узагальнення статті.

			непорозуміння.	
Дедлайн	Самостійна робота здана вчасно або раніше зазначеного терміну.	Самостійна робота здана вчасно або затримана на до 12 год.	Самостійна робота здана пізніше, ніж 12-24 години від зазначеного терміну.	Робота здана пізніше, ніж 24 години від зазначеного терміну без поважних причин.
Всього	5 балів			

Тема 7. Інші методи формування загальних компетентностей (4 год).

Завдання. Ознайомтесь із семінаром Тетяни Цюрмасти «Метод проєктів в освітньому середовищі для дітей з особливими освітніми потребами: практично та ефективно» за посиланням: <https://naurok.com.ua/webinar/metod-proektiv-v-osvitnomu-seredovischi-dlya-ditey-iz-osoblivimi-osvitnimi-potrebami-praktichno-ta-efektivno/learn>

Складіть конспект семінару.

Форма подання: конспект семінару.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт (1 бал)	Відповідає стандартам (0,75)	Наближення до стандартів (0,5)	Ниже стандартів (0)
Визначення важливої інформації	Студент/ка називає всі головні аспекти статті, логічно їх ранжуючи.	Студент/ка називає всі основні аспекти статті.	Студент/ка називає деякі основні аспекти статті.	Студент/ка не може точно визначити основні аспекти статті.
Розкриття теми	Творчо розкрито тему та викладено основні моменти обраної теми.	Розкрито тему та викладено основні моменти.	В тезах викладено деякі моменти.	В тезах не розкрито тему.
Визначення фактів	Студент/ка точно знаходить усі факти у статті та дає чітке обґрунтування, чому ці факти стосуються певного аспекту.	Студент/ка точно знаходить основні факти та дає обґрунтоване пояснення, чому ці факти стосуються певного аспекту.	Студент/ка знаходить окремі факти і використовує слабе пояснення.	Студент/ка має труднощі з пошуку фактів у статті.
Узагальнення	Студент/ка коротко та лаконічно робить узагальнення з обраної теми.	Студент/ка використовує кілька речень, щоб точно описати, про що йдеться у статті.	Студент/ка точно резюмує більшу частину статті, але має певне непорозуміння.	Студент/ка має значні труднощі щодо узагальнення статті.
Дедлайн	Самостійна робота здана вчасно або раніше зазначеного терміну.	Самостійна робота здана вчасно або затримана на до 12 год.	Самостійна робота здана пізніше, ніж 12-24 години від зазначеного терміну.	Робота здана пізніше, ніж 24 години від зазначеного терміну без поважних причин.
Всього	5 балів			

Змістовий модуль 3

Діти з поведінковими порушеннями в інклюзивному освітньому середовищі

Тема 8. Портрет дітей з поведінковими порушеннями: психолого-педагогічний та соціальний аспекти (4 год).

Завдання. Проаналізуйте зміст лекції 8 та заповніть таблицю прикладами з художніх творів (література, кінофільми, мультфільми) до кожної групи дітей з поведінковими порушеннями (по два приклади на кожну групу).

	Агресивні діти	Тривожні діти	Соціально занедбані
Літературний жанр			
Художній фільм			
Мультфільм			

(назва твору, ім'я героя, його коротка характеристика, причини поведінки)			
---	--	--	--

Форма подання: заповнена таблиця.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Актуальність наповнення	Уся інформація пов'язана з темою та полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація пов'язана з темою, і більшість полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація стосується теми. Більшість інформації має посилання на джерело.	Уся інформація не стосується теми АБО декілька фактів не містять посилання на джерело.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Структурні елементи	Усі структурні елементи чітко описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи чітко описані з відповідними деталями.	Більшість структурних елементів чітко описані з відповідними деталями.	Структурні елементи не описані АБО більшість не має достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дані	Професійний вигляд та точне представлення даних у таблицях та/або схемах. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне представлення даних у таблицях та/або схемах. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне подання даних у письмовій формі, але схеми та таблиці не представлені.	Дані не відображаються АБО є неточними.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дедлайн	Самостійна робота здана вчасно або раніше зазначеного терміну.	Самостійна робота здана вчасно або затримана на до 12 год.	Самостійна робота здана пізніше, ніж 12-24 години від зазначеного терміну.	Робота здана пізніше, ніж 24 години від зазначеного терміну без поважних причин.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Всього	5 балів			

Тема 9. ГРДУ та СДУГ – психолого-педагогічні особливості (4 год).

Завдання. Опрацюйте матеріали до лекції 9, просвітницькі відео та створіть ментальну карту «ГРДУ та СДУГ – психологічний портрет дітей з поведінковими порушеннями». У ментальній карті потрібно відобразити основні поняття, які розкривають особливості цих порушень поведінки; особливості їх проявів під час навчання, спілкування з однолітками, батьками та педагогами.

Форма подання: ментальна карта.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Актуальність наповнення	Уся інформація пов'язана з темою та полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація пов'язана з темою, і більшість полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація стосується теми. Більшість інформації має посилання на джерело.	Уся інформація не стосується теми АБО декілька фактів не містять посилання на джерело.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Структурні елементи	Усі структурні елементи чітко описані з усіма	Усі структурні елементи чітко описані з відповідними деталями.	Більшість структурних елементів чітко	Структурні елементи не описані АБО більшість не має

	відповідними деталями.		описані відповідними деталями.	3	достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5		0
Дані	Професійний вигляд та точне представлення даних у таблицях та/або схемах. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне представлення даних у таблицях та/або схемах. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне подання даних у письмовій формі, але схеми та таблиці не представлені.		Дані не відображаються АБО є неточними.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5		0
Дедлайн	Самостійна робота здана вчасно або раніше зазначеного терміну.	Самостійна робота здана вчасно або затримана на до 12 год.	Самостійна робота здана пізніше, ніж 12-24 години від зазначеного терміну.		Робота здана пізніше, ніж 24 години від зазначеного терміну без поважних причин.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5		0
Всього	5 балів				

Тема 10. Особливості алгоритму організації та впровадження інклюзивного навчання дітей з поведінковими порушеннями (4 год).

Завдання. Напишіть відгук-есе за лекцією 10. Проведіть аналіз рольової гри «Сучасна школа для дитини», зробіть висновки.

Форма подання: есе.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт (1 бал)	Відповідає стандартам (0,75)	Наближення до стандартів (0,5)	Нижче стандартів (0)
Позиція автора	Виклад позиції дає чітко та зрозуміле висловлювання позиції автора щодо теми есе.	Виступ дає чітке розуміння позиції автора з даної теми есе.	Виклад думок присутній, але не дає розуміння позиції автора.	Виклад позиції автора відсутній.
Розкриття теми	Творчо розкрито тему та викладено основні моменти для обговорення.	Розкрито тему та викладено основні моменти для обговорення.	В есе викладено деякі моменти для обговорення.	В есе не розкрито тему.
Послідовність	Аргументи щодо підтвердження думок подаються у логічному порядку, що надає цікавості та полегшує спостереження за авторським "баченням".	Аргументи надаються у досить логічному порядку, що дозволяє досить легко прослідкувати авторський хід думок.	Деякі деталі та аргументи подано неочікувано та нелогічно, що відволікає читача та робить есе трохи заплутаним.	Багато деталей або аргументів наведено в неочікуваному або нелогічному порядку, що відволікає читача та робить есе дуже заплутаним.
Узагальнення	Студент/ка коротко та лаконічно робить узагальнення.	Студент/ка використовує кілька речень, щоб точно описати, про що йдеться у статті.	Студент/ка точно резюмує більшу частину статті, але має певне непорозуміння.	Студент/ка має значні труднощі щодо узагальнення статті.
Дедлайн	Самостійна робота здана вчасно або раніше зазначеного терміну.	Самостійна робота здана вчасно або затримана на до 12 год.	Самостійна робота здана пізніше, ніж 12-24 години від зазначеного терміну.	Робота здана пізніше, ніж 24 години від зазначеного терміну без поважних причин.
Всього	5 балів			

Ефективні стратегії взаємодії з дітьми з поведінковими порушеннями

Тема 11. Стратегії і напрями роботи з дітьми з поведінковими порушеннями (4 год).

Завдання. Ознайомтесь з онлайн вебінаром Центру здоров'я та розвитку «КОЛО СІМ'Ї»: «Розлад із дефіцитом уваги і гіперактивністю: модель позитивного поведінкового керівництва у школах». Складіть конспект вебінару.

Форма подання: конспект вебінару.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт (1 бала)	Відповідає стандартам (0,75)	Наближення до стандартів (0,5)	Нижче стандартів (0)
Визначення важливої інформації	Студент/ка називає всі головні аспекти статті, логічно їх ранжуючи.	Студент/ка називає всі основні аспекти статті.	Студент/ка називає деякі основні аспекти статті.	Студент/ка не може точно визначити основні аспекти статті.
Розкриття теми	Творчо розкрито тему та викладено основні моменти обраної теми.	Розкрито тему та викладено основні моменти.	В тезах викладено деякі моменти.	В тезах не розкрито тему.
Визначення фактів	Студент/ка точно знаходить усі факти у статті та дає чітке обґрунтування, чому ці факти стосуються певного аспекту.	Студент/ка точно знаходить основні факти та дає обґрунтоване пояснення, чому ці факти стосуються певного аспекту	Студент/ка знаходить окремі факти і використовує слабе пояснення.	Студент/ка має труднощі з пошуку фактів у статті.
Узагальнення	Студент/ка коротко та лаконічно робить узагальнення з обраної теми.	Студент/ка використовує кілька речень, щоб точно описати, про що йдеться у статті.	Студент/ка точно резюмує більшу частину статті, але має певне непорозуміння.	Студент/ка має значні труднощі щодо узагальнення статті.
Дедлайн	Самостійна робота здана вчасно або раніше зазначеного терміну.	Самостійна робота здана вчасно або затримана на до 12 год.	Самостійна робота здана пізніше, ніж 12-24 години від зазначеного терміну.	Робота здана пізніше, ніж 24 години від зазначеного терміну без поважних причин.
Всього	5 балів			

Тема 12. Методи і прийоми формування навичок саморегуляції (4 год).

Завдання. Використовуючи матеріал лекції 12 розробіть просвітницький буклет із практичними порадами батькам та педагогам щодо формування навичок саморегуляції у дитини з поведінковими порушеннями. Матеріал добирайте відповідно до групи дітей (агресивні, гіперактивні, тривожні) та віку (дошкільники, школярі).

Форма подання: презентація.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Підготовленість	Студент/ка повністю підготовлений/на і вільно презентує матеріал (без використання тексту на папері).	Студент/ка здається досить підготовленим/ою, але користується власними записами на папері, при цьому не читаючи їх.	Студент/ка дещо підготовлений/а, користується власними записами на папері, читаючи їх.	Студент/ка не готова до презентації.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Експертність	Демонструє достатнє розуміння обраного питання.	Демонструє хороше розуміння обраного питання.	Демонструє добре розуміння частин обраного питання..	Недостатньо розуміє обране питання.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0

Обов'язкові елементи	Презентація включає всі обов'язкові елементи та додаткову інформацію з посиланнями на опрацьовану літературу.	Презентація включає всі обов'язкові елементи з посиланнями на опрацьовану літературу.	Презентація включає всі елементи, однак вони не розкриті і не обґрунтовані.	Відсутні декілька обов'язкових елементів.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Привабливість / дизайн	Презентація надзвичайно приваблива з точки зору дизайну, макету та акуратності.	Презентація приваблива з точки зору дизайну, макету та акуратності.	Презентація є досить привабливою, хоча може бути дещо неохайною.	Презентація оформлена без дотримання вимог.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дедлайн	Самостійна робота здана вчасно або раніше зазначеного терміну.	Самостійна робота здана вчасно або затримана на до 12 год.	Самостійна робота здана пізніше, ніж 12-24 години від зазначеного терміну.	Робота здана пізніше, ніж 24 години від зазначеного терміну без поважних причин.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Всього	5 балів			

Тема 13. Методи і прийоми формування навичок спілкування (4 год).

Завдання. Використовуючи матеріал лекції 13, розробіть просвітницький буклет із практичними порадами батькам та педагогам щодо формування навичок спілкування у дитини з поведінковими порушеннями. Матеріал добирайте відповідно до групи дітей (агресивні, гіперактивні, тривожні) та віку (дошкільники, школярі).

Форма подання: презентація.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Ниже стандартів
Підготовленість	Студент/ка повністю підготовлений/на і вільно презентує матеріал (без використання тексту на папері).	Студент/ка здається досить підготовленим/ою, але користується власними записами на папері, при цьому не читаючи їх.	Студент/ка дещо підготовлений/а, користується власними записами на папері, читаючи їх.	Студент/ка не готова до презентації.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Експертність	Демонструє достатнє розуміння обраного питання.	Демонструє хороше розуміння обраного питання.	Демонструє добре розуміння частин обраного питання..	Недостатньо розуміє обране питання.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Обов'язкові елементи	Презентація включає всі обов'язкові елементи та додаткову інформацію з посиланнями на опрацьовану літературу.	Презентація включає всі обов'язкові елементи з посиланнями на опрацьовану літературу.	Презентація включає всі елементи, однак вони не розкриті і не обґрунтовані.	Відсутні декілька обов'язкових елементів.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Привабливість / дизайн	Презентація надзвичайно приваблива з точки зору дизайну, макету та акуратності.	Презентація приваблива з точки зору дизайну, макету та акуратності.	Презентація є досить привабливою, хоча може бути дещо неохайною.	Презентація оформлена без дотримання вимог.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0

Дедлайн	Самостійна робота здана вчасно або раніше зазначеного терміну.	Самостійна робота здана вчасно або затримана на до 12 год.	Самостійна робота здана пізніше, ніж 12-24 години від зазначеного терміну.	Робота здана пізніше, ніж 24 години від зазначеного терміну без поважних причин.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Всього	5 балів			

Тема 14. Методи і прийоми формування позитивних особистісних рис (4 год).

Завдання. Використовуючи матеріал лекцій тематичних модулів 3 та 4, розробіть просвітницький буклет із практичними порадами батькам та педагогам про дитину з поведінковими порушеннями. Матеріал добирайте відповідно до групи дітей (агресивні, гіперактивні, тривожні) та віку (дошкільники, школярі).

Форма подання: презентація.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Ниже стандартів
Підготовленість	Студент/ка повністю підготовлений/на і вільно презентує матеріал (без використання тексту на папері).	Студент/ка здається досить підготовленим/ою, але користується власними записами на папері, при цьому не читаючи їх.	Студент/ка дещо підготовлений/а, користується власними записами на папері, читаючи їх.	Студент/ка не готова до презентації.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Експертність	Демонструє достатнє розуміння обраного питання.	Демонструє хороше розуміння обраного питання.	Демонструє добре розуміння частин обраного питання.	Недостатньо розуміє обране питання.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Обов'язкові елементи	Презентація включає всі обов'язкові елементи та додаткову інформацію з посиланнями на опрацьовану літературу.	Презентація включає всі обов'язкові елементи з посиланнями на опрацьовану літературу.	Презентація включає всі елементи, однак вони не розкриті і не обґрунтовані.	Відсутні декілька обов'язкових елементів.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Привабливість / дизайн	Презентація надзвичайно приваблива з точки зору дизайну, макету та акуратності.	Презентація приваблива з точки зору дизайну, макету та акуратності.	Презентація є досить привабливою, хоча може бути дещо неохайною.	Презентація оформлена без дотримання вимог.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дедлайн	Самостійна робота здана вчасно або раніше зазначеного терміну.	Самостійна робота здана вчасно або затримана на до 12 год.	Самостійна робота здана пізніше, ніж 12-24 години від зазначеного терміну.	Робота здана пізніше, ніж 24 години від зазначеного терміну без поважних причин.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Всього	5 балів			

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

№ МКР	Форма проведення	Критерії оцінювання	Кількість балів
МКР 1	Тестування	1. Здатність продемонструвати теоретичні знання змісту модуля на рівні відтворення основних понять	10 балів

		і термінів	
		2. Здатність продемонструвати аналітичне мислення у процесі аналізу професійних проблемних питань щодо психолого-педагогічних особливостей розвитку, функціонування та організації інклюзивного навчання дітей з ментальними порушеннями	10 балів
		3. Здатність продемонструвати уміння вирішувати завдання практичного змісту з організації інклюзивного навчання дітей з ментальними порушеннями	5 балів
МКР 2	Тестування	1. Здатність продемонструвати теоретичні знання змісту модуля на рівні відтворення основних понять і термінів	5 балів
		2. Здатність продемонструвати аналітичне мислення у процесі аналізу професійних проблемних питань щодо особливостей застосування технологій інклюзивного навчання дітей з ментальними порушеннями	10 балів
		3. Здатність продемонструвати уміння вирішувати завдання практичного змісту щодо застосування технології інклюзивного навчання дітей з ментальними порушеннями	10 балів
МКР 3	Тестування	1. Здатність продемонструвати теоретичні знання змісту модуля на рівні відтворення основних понять і термінів	10 балів
		2. Здатність продемонструвати аналітичне мислення у процесі аналізу професійних проблемних питань щодо психолого-педагогічних особливостей розвитку та організації інклюзивного навчання дітей з поведінковими порушеннями	10 балів
		3. Здатність продемонструвати уміння вирішувати завдання практичного змісту з організації інклюзивного навчання дітей з поведінковими порушеннями	5 балів
МКР 4	Тестування	1. Здатність продемонструвати теоретичні знання змісту модуля на рівні відтворення основних понять і термінів	5 балів
		2. Здатність продемонструвати аналітичне мислення у процесі аналізу професійних проблемних питань щодо особливостей застосування технологій інклюзивного навчання дітей з поведінковими порушеннями	10 балів
		3. Здатність продемонструвати уміння вирішувати завдання практичного змісту щодо застосування технології інклюзивного навчання дітей з поведінковими порушеннями	10 балів

6.4. **Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.**

Залік .

6.5. **Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.**

Не передбачено навчальним планом.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична картка з дисципліни

«Технології інклюзивного навчання дітей з ментальними та поведінковими порушеннями»

Разом: 120 год., лекції – 28 год., семінарські заняття – 14 год., практичні заняття -14 год., модульний контроль – 8 год., самостійна робота – 56 год., залік.

Модулі	Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			
Назва модуля	Діти з ментальними порушеннями в інклюзивному освітньому середовищі			Технології компенсаторного навчання дітей з ментальними порушеннями			
Кіл. балів за модуль	76			93			
Теми	1	2	3	4	5	6	7
Теми лекцій	Психолого-педагогічні особливості дітей з ментальними порушеннями. (1б.)	Функціонування дітей з ментальними порушеннями (за МКФ). (1б.)	Організація та впровадження інклюзивного навчання дітей з ментальними порушеннями. (1б.)	Компенсаторне навчання: принципи та методи. Формувальне оцінювання. (1б.)	Методи формування комунікативних та мовленнєвих компетенцій. (1б.)	Методи формування основ математичних уявлень та логічного мислення. (1б.)	Інші методи формування загальних компетентностей. (1б.)
Семінари та практичні	Семінар 1 (1б.)	Практичне 1 (1б.)	Семінар 2 (1б.)	Семінар 3 (1б.)	Практичне 2 (1б.)	Практичне 3 (1б.)	Практичне 4 (1б.)
Робота на семінарі та практично му	10 балів	10 балів	10 балів	10 балів	10 балів	10 балів	10 балів
Сам.роб.	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)			Модульна контрольна робота 2 (25 балів)			

Модулі	Змістовий модуль 3			Змістовий модуль 4			
Назва модуля	Діти з поведінковими порушеннями в інклюзивному освітньому середовищі			Ефективні стратегії взаємодії з дітьми з поведінковими порушеннями			
Кіл. балів за модуль	76			93			
Теми	8	9	10	11	12	13	14
Теми лекцій	Портрет дитини з поведінковими порушеннями: психолого-педагогічний та соціальний аспекти. (1б.)	ГРДУ та СДУГ – психолого-педагогічні особливості. (1б.)	Особливості алгоритму організації та впровадження інклюзивного навчання дітей з поведінковими порушеннями. (1б.)	Стратегії і напрями роботи з дітьми з поведінковими порушеннями. (1б.)	Методи і прийоми формування навичок саморегуляції. (1б.)	Методи і прийоми формування навичок спілкування. (1б.)	Методи і прийоми формування позитивних особистісних рис. (1б.)
Семінари та практичні	Семінар 4 (1б.)	Семінар 5 (1б.)	Семінар 6 (1б.)	Семінар 7 (1б.)	Практичне 5 (1б.)	Практичне 6 (1б.)	Практичне 7 (1б.)
Робота на семінарі та практично му	10 балів	10 балів	10 балів	10 балів	10 балів	10 балів	10 балів
Сам.роб.	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 3 (25 балів)			Модульна контрольна робота 4 (25 балів)			
Загальна сума балів 338 , коефіцієнт $338/100=3,38$ Залік							

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова):

1. Інклюзивна освіта. Підтримка розмаїття у класі: практич. посіб. / Тім Лорман, Джоан Демплер, Девід Харві / пер. з англ. Київ: СПД-ФО Парашин І.С., 2010. 296 с. URL: <http://www.ussf.kiev.ua/ieeditions/37/>
2. Палій А. А. Диференціальна психологія: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2010. 432 с.
3. Порошенко М.А. Інклюзивна освіта: навчальний посібник. Київ: ТОВ «Агенство «Україна», 2019. 300с. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/inkluzyvne-navchannya/posibniki/inklyuziyavnz.pdf>
4. Психолого-педагогічні засади технологій супроводу дітей з особливими освітніми потребами у процесі їх соціальної інтеграції : кол. монографія / Т. В. Жук та ін. / наук. ред. А.Г. Обухівська, Т.Д. Ілляшенко. Київ: Ніка-Центр, 2020. 113 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/723321/1/%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F_psy-ped-suprovid_2020.pdf
5. Спеціальна педагогіка: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / О.В. Мартинчук, та ін. К. : Київ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2018. 364 с.

Додаткові джерела:

1. Асистент учителя в інклюзивному класі: навчально-методичний посібник / Н. М. Дятленко, Н.З. Софій, О.В. Мартинчук, Ю.М. Найда; під заг. ред. М. Ф. Войцехівського. Київ: ТОВ Видавничий дім «Плеяди», 2015. 172 с. URL: http://nmcio.ippo.kubg.edu.ua/wp-content/uploads/2015/05/Assist_teacher_4_All_print.pdf
2. Використання цифрових технологій для формувального оцінювання / Н. Морзе та ін. *Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету*. 2019. С. 202-214. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/oeemu_2019_spetsvip.
3. Гіперактивна дитина у класі. Стратегії реагування та організація навчального середовища : методичні рекомендації /Укладачі: Ферт О., Рибак Ю. Київ, 2015. 24 с.
4. Данілавічюте Е. А. Концептуальна модель МКФ-ДП в інклюзивному навчальному процесі. *Особлива дитина: навчання і виховання*. 2018. № 4. С. 57–64.
5. Дидактичні основи навчання дітей з порушеннями інтелектуального розвитку. Методичний посібник / Укл. Л.О. Прядко, О.О. Фурман. Суми: РВВ СОППО, 2015. 114 с.
6. Дитина із синдромом Дауна / О.В. Чеботарьова, І.В. Гладченко, А. Василенко-ван де Рей, Н. І. Ліщук. Харків. 2018. 48 с.
7. Диференційоване викладання в інклюзивному навчальному закладі : навч.-метод. посіб. / За заг. ред. Колупаєвої А. А. Київ : Видавнича група «А.С.К.», 2012. 124 с.
8. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів з порушеннями інтелектуального розвитку: навчально-методичний посібник / О.В. Чеботарьова та ін. Київ : ІСПП імені Миколи Ярмаченка НАПН України, 2020. 88 с.
9. Луценко І.В. Актуальні питання діяльності асистента вчителя в інклюзивному класі *Особлива дитина: навчання і виховання*. 2016. №4. С. 7–13.
10. Мартинчук О.В. Інклюзивна педагогіка в контексті розвитку сучасного наукового знання про освіту. *Освітологія: українсько-польський щорічник (5)*. К.: Київський університет імені Бориса Грінченка. 2016. С. 147-151. URL: <http://elibrary.kubg.edu.ua/16504/>
11. Навчаємося з радістю: компенсаторне навчання дітей з порушеннями розумового розвитку: Навчально-методичний посібник / За редакцією Ліщук Н. І. Київ: Видавництво імені Олени Теліги, 2015. 100 с.
12. Нова українська школа : poradnik для вчителя / Під заг. ред. Н. М. Бібік. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с. URL: <http://nus.org.ua/wp->

- content/uploads/2017/11/NUSH-poradnyk-dlya-vchytelya.pdf
13. Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів: навчально-методичний посібник/ За заг. ред. М. А. Порошенко та ін. Київ: 2018. 252 с. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/inkluzyvne-navchannya/posibniki/Inclusive_study_Sep17.pdf
 14. Садова І. Інклюзія у закладах загальної середньої освіти України: тенденції розвитку : монографія. Дрогобич: Посвіт, 2020. 447 с.
 15. Сак Т.В. Індивідуальне оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами в інклюзивному класі : навч. курс та наук.-метод. посіб. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2011. 168 с. URL: https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwim9rnZ9vD0AhWyh_0NHbwzB4cQFnoECAIQAQ&url=http%3A%2F%2Fwww.ussf.kiev.ua%2Ffeeditions%2F15%2F1%2F&usg=AOvVaw17E0P82ecfUh9gZyw-iuVe
 16. Скрипник Т.В. Розроблення SMART-цілей для дитини з особливими потребами в процесі інклюзивного навчання: *Матеріали Всеукраїнської (заочної) науково-практичної конференції, присвяченої 5-річчю кафедри корекційної освіти та спеціальної психології* 17-18 травня 2017 року. С. 10-13. URL: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/20336/>
 17. Таранченко О.М., Найда Ю.М. Диференційоване викладання в інклюзивному навчальному закладі : навч.-метод. посіб. / за заг. ред. Колупаєвої А. А. Київ: Видавнична група «А.С.К.», 2012. 124 с.
 18. Технології психолого-педагогічного супроводу дітей з аутизмом в освітньому просторі: навчально-наочний посіб. / Укладач Скрипник Т. Київ : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2015. 56 с. URL: <https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwiv6qD9fD0AhVxgv0NHLYDwsQFnoECCYQAQ&url=http%3A%2F%2Fwww.ussf.kiev.ua%2Ffeeditions%2F274%2F1%2F&usg=AOvVaw0EiDImSJTFRFsbw-aX9SkC>
 19. Федоренко О. Інклюзивне навчання: оцінювання учнів з особливими освітніми потребами. *Особлива дитина: навчання і виховання*. 2018. № 2 (86). С. 76-86.
 20. Федоренко О. Універсальний дизайн в освіті: вивчаємо та впроваджуємо в освітню програму. *Практика управління закладом освіти*. 2018. №11. С. 46-52.
 21. Ферт О. Г. Інклюзія дітей з порушеннями психічного розвитку: монографія. Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, 2020. 431 с.
 22. Хьюэтт Д., Фёрт Г., Бабер М., Харрисон Т. Интенсивное взаимодействие. Руководство. СПб.: Издательско-Торговый Дом «Скифия», 2018. 248 с.
 23. Хэлловэлл Э., Дж. Рэйти. Почему я отвлекаюсь. Как распознать синдром дефицита внимания у взрослых и детей и что с ним делать/перевод В. Горохова, 2017. 368с.
 24. Чеботарьова О. В. Дитина із синдромом Дауна / О. В. Чеботарьова, І. В. Гладченко, А. Василенко-ван де Рей, Н. І. Ліщук. Харків : Вид-во «Ранок», ВГ «Кенгуру», 2018. 48с.
 25. Chaidi I., Drigas A., Karagiannidis C. ICT in special education. *Technium Social Sciences Journal*. 2021. Vol.23. 187-198. DOI: <https://doi.org/10.47577/tssj.v23i1.4277> . (in English).
 26. Licardo M., Volčanjek N., Haramija D. Differences in Communication Skills among Elementary Students with Mild Intellectual Disabilities after Using Easy-to-Read Texts. *The New Education Review*. 2021. Vol.64. No.2. 236-246. <https://doi.org/10.15804/tner.2021.64.2.19>. (in English).
 27. Skrypnyk, T., Martynchuk, O., Klopota, O., Gudonis, V., & Voronska, N.. Supporting of Children with Special Needs in Inclusive Environment by the Teachers Collaboration. *Pedagogika*, 2021. 138(2). 193–208. <https://doi.org/10.15823/p.2020.138.11>. (in English).

9. Додаткові електронні ресурси:

1. Е-бібліотека – сайт Всеукраїнського фонду «Крок за кроком»: www.ussf.kiev.ua

2. Наказ міністерства освіти і науки України «Про затвердження методичних рекомендацій щодо організації освітнього простору Нової української школи №283 від 23.03.2018р. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nop/3metodichni-rekomendatsii.pdf>
3. Новий освітній простір: Інформаційний посібник. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/novij-osvitnij-prostir>
4. Новий освітній простір: рекомендації. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nop/5noprekomend22.pdf>
5. Електронний браузер та тренажер МКФ. URL: <https://icfinedu.org/ua/browser>
6. Свідоцтво досягнень учнів, роз'яснення МОН. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrayinska-shkola/ocinyuvannya/vidpovidi-na-poshireni-zapitannya-shodo-svidoctva-dosyagnen-uchniv-novoyi-ukrayinskoji-shkoli>
7. Освітникам про допомогу учням з важкими поведінковими труднощами. Онлайн вебінар, Центр розвитку і здоров'я «Коло сім'ї». URL: <https://www.youtube.com/watch?v=JB9k8vVB78M>
8. Розлад із дефіцитом уваги і гіперактивністю: модель позитивного поведінкового керівництва у школах. Онлайн вебінар. Центр здоров'я і розвитку «Коло сім'ї». URL: <https://www.youtube.com/watch?v=QEfqp8pmiA0>
9. Освітникам про поведінковий супровід учнів з різними проблемами у сфері психічного здоров'я. Онлайн вебінар, Центр здоров'я і розвитку «Коло сім'ї». URL: https://www.youtube.com/watch?v=In_Jn0Ae2wc
10. Незручні діти: роль учителів та школи в допомозі дітям з гіперактивністю. Онлайн вебінар Євгена Суковського. Центр здоров'я і розвитку «Коло сім'ї». URL: <https://nus.org.ua/articles/nezruchni-dity-rol-uchyteliv-ta-shkoly-v-dopomozi-dityam-z-giperaktyvnistyu/>
11. Освітникам про розлади поведінки і РДУГ у підлітків. Онлайн вебінар Катерини Явної, Центр здоров'я і розвитку «Коло сім'ї». URL: <https://www.youtube.com/watch?v=9AH6srPqN1M&list=PLPzY4QrFdCWO7cM9ppV6ZY1L-tK9Izddp&index=1>

Ресурси для неформальної та інформальної освіти.

1. Онлайн-курс для вчителів початкової школи [Електронний ресурс]. URL: <https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:mon-edera-osvitoria+st101+st101/about>
2. Розвиток пізнавальної діяльності дітей із синдромом Дауна. Онлайн вебінар на платформі НА УПОК. URL: <https://naurok.com.ua/webinar/rozvitok-piznavalno-diyalnosti-ditey-iz-sindromom-dauna>
3. Застосування методики Numicon у роботі з дітьми із синдромом Дауна. Онлайн вебінар на платформі НА УПОК. URL: <https://naurok.com.ua/webinar/zastosuvannya-metodiki-numicon-u-roboti-z-ditmi-iz-sindromom-dauna>
4. Метод проєктів в освітньому середовищі для дітей із особливими освітніми потребами: практично та ефективно. Онлайн вебінар на платформі НА УПОК. URL: <https://naurok.com.ua/webinar/metod-proektiv-v-osvitnomu-seredovischi-dlya-ditey-iz-osoblivimi-osvitnimi-potrebami-praktichno-ta-efektivno>
5. Формування комунікативних навичок у дітей із особливими освітніми потребами. Онлайн вебінар на платформі НА УПОК. URL: <https://naurok.com.ua/webinar/formuvannya-komunikativnih-navichok-u-ditey-z-osoblivimi-osvitnimi-potrebami>
6. Гіперактивні та неуважні школярі – це РДУГ чи проблеми виховання. Онлайн вебінар на платформі НА УПОК. URL: <https://naurok.com.ua/webinar/giperaktivni-ta-neuvazhni-shkolyari-ce-rdug-chi-problemi-vihovannya>

7. Numicon – проста математика для всіх. Онлайн вебінар на платформі НА УПОК. URL: <https://naurok.com.ua/webinar/numicon-numikon-prosta-matematika-dlya-vsikh>.
8. Робота з дітьми, які мають синдром Дауна: цікаво про важливе. Онлайн вебінар на платформі НА УПОК. URL: <https://naurok.com.ua/webinar/roboata-z-ditmi-scho-mayut-sindrom-dauna-sikavo-pro-vazhlive>
9. Розлад із дефіцитом уваги і гіперактивністю: модель позитивного поведінкового керівництва у школах. Онлайн вебінар Центру здоров'я та розвитку «Коло сім'ї». URL: <https://www.youtube.com/watch?v=QEfqr8pmiA0>
10. Методи і прийоми корекційної педагогіки, які можна використати на будь-якому уроці. Онлайн вебінар на платформі НА УПОК. URL: <https://naurok.com.ua/webinar/metodi-i-priyomi-korekciyno-pedagogiki-yaki-mozhna-vikoristati-na-bud-yakomu-uroci>
11. Корекційні методики роботи з дітьми з особливими освітніми потребами. Онлайн вебінар на платформі НА УПОК. URL: <https://naurok.com.ua/webinar/korekciyni-metodiki-roboti-z-ditmi-z-osoblivimi-osvitnimi-potrebami>

ДОДАТКИ

Завдання для семінарських та практичних занять.

Змістовий модуль 1

Діти з ментальними порушеннями в інклюзивному освітньому середовищі

Тема 1. Психолого-педагогічні особливості дітей з ментальними порушеннями.

Семінар 1.

Завдання. Подивіться фільми «Форест Гамп». Напишіть есе на тему: «Життєва місія людей з порушеннями розвитку – вона особлива чи така як у всіх?». Підготуйтеся до дискусії на семінарі на тему: «Ментальні порушення в дорослому та дитячому віці». Орієнтовні питання для обговорення:

- Ментальні порушення в дитячому віці: соціальний, психологічний та педагогічний аспекти.
- Ресурси дітей зі зниженням інтелекту: психічні та особистісні

Форма виконання: есе.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Позиція автора	Виклад позиції дає чітко та зрозуміле висловлювання позиції автора щодо теми есе.	Виступ дає чітке розуміння позиції автора з даної теми есе.	Виклад думок присутній, але не дає розуміння позиції автора.	Виклад позиції автора відсутній.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Послідовність	Аргументи щодо підтвердження думок подаються у логічному порядку, що надає цікавості та полегшує спостереження за авторським "баченням".	Аргументи надаються у досить логічному порядку, що дозволяє досить легко прослідкувати авторський хід думок.	Деякі деталі та аргументи подано неочікувано та нелогічно, що відволікає читача та робить есе трохи заплутаним.	Багато деталей або аргументів наведено в неочікуваному або нелогічному порядку, що відволікає читача та робить есе дуже заплутаним.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Узагальнення	Студент/ка коротко та лаконічно робить узагальнення.	Студент/ка використовує кілька речень, щоб точно описати, про що йдеться у статті.	Студент/ка точно резюмує більшу частину статті, але має певне непорозуміння.	Студент/ка має значні труднощі щодо узагальнення статті.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Граматика та орфографія	Студент/ка не допускає помилок в граматиці чи правописі.	Студент/ка робить 1-2 помилки в граматиці чи правописі.	Студент/ка робить 3-4 помилки в граматиці чи правописі.	Студент/ка робить більше 4 помилок в граматиці чи правописі.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття

	активну участь в усіх видах діяльності на занятті.			
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

Рекомендована основна література [2, 4, 5]

Рекомендована додаткова література [5, 11, 13, 21, 22, 25].

Тема 2. Функціонування дітей з ментальними порушеннями (за МКФ).

Семинар 2.

Завдання. За наведеними прикладами шифрування здійсніть опис функціонування дитини. Користуйтеся браузером МКФ за посиланням. Зробіть припущення щодо порушення розвитку. Аргументуйте свою думку. Відповідь оформіть письмово. Підготуйтеся до обговорення результатів письмової роботи на семінарі та дискусії на тему: «Ресурси та обмеження опису функціонування дитини за МКФ для організації інклюзивного навчання».

Форма виконання: письмова структурована робота.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
<i>Критерії оцінювання підготовленого завдання</i>				
Позиція автора	Виклад позиції дає чітко та зрозуміле висловлювання позиції автора щодо теми есе.	Виступ дає чітке розуміння позиції автора з даної теми есе.	Виклад думок присутній, але не дає розуміння позиції автора.	Виклад позиції автора відсутній.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Послідовність	Аргументи щодо підтвердження думок подаються у логічному порядку, що надає цікавості та полегшує спостереження за авторським "баченням".	Аргументи надаються у досить логічному порядку, що дозволяє досить легко прослідкувати авторський хід думок.	Деякі деталі та аргументи подано неочікувано та нелогічно, що відволікає читача та робить есе трохи заплутаним.	Багато деталей або аргументів наведено в неочікуваному або нелогічному порядку, що відволікає читача та робить есе дуже заплутаним.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Узагальнення	Студент/ка коротко та лаконічно робить узагальнення.	Студент/ка використовує кілька речень, щоб точно описати, про що йдеться у статті.	Студент/ка точно резюмує більшу частину статті, але має певне непорозуміння.	Студент/ка має значні труднощі щодо узагальнення статті.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Граматика та орфографія	Студент/ка не допускає помилок в граматиці чи правописі.	Студент/ка робить 1-2 помилки в граматиці чи правописі.	Студент/ка робить 3-4 помилки в граматиці чи правописі.	Студент/ка робить більше 4 помилок в граматиці чи правописі.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
<i>Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)</i>				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття,	Студент не підготовлений до заняття.

	на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	добре його презентує, активний на занятті.	достатньо активний на занятті.	
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

Рекомендована основна література [2, 4, 5]

Рекомендована додаткова література [5, 11, 13, 21, 22, 25].

Тема 3. Організація та впровадження інклюзивного навчання дітей з ментальними порушеннями.

Практичне заняття 1.

Завдання. Об'єднайтесь у підгрупи – команди супроводу, розподіліть ролі. Розробіть проєкт організації та впровадження інклюзивного навчання для дитини із завдання до самостійної роботи 2. У проєкті має бути відображено системний підхід до організації інклюзивного навчання: він має містити етапи та конкретні кроки, терміни впровадження та виконання етапів, відповідальні особи. Підготуйтеся до презентації та обговорення під час практичного заняття, заповнення ПІР для дитини.

Форма виконання: презентація.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Підготовленість	Студент/ка повністю підготовлений/на і вільно презентує матеріал (без використання тексту на папері).	Студент/ка здається досить підготовленим/ою, але користується власними записами на папері, при цьому не читаючи їх.	Студент/ка дещо підготовлений/а, користується власними записами на папері, читаючи їх.	Студент/ка не готова до презентації.
<i>Бали</i>	<i>1</i>	<i>0,75</i>	<i>0,5</i>	<i>0</i>
Експертність	Демонструє достатнє розуміння обраного питання.	Демонструє хороше розуміння обраного питання.	Демонструє добре розуміння частин обраного питання.	Недостатньо розуміє обране питання.
<i>Бали</i>	<i>1</i>	<i>0,75</i>	<i>0,5</i>	<i>0</i>
Обов'язкові елементи	Презентація включає всі обов'язкові елементи та додаткову інформацію з посиланнями на опрацьовану літературу.	Презентація включає всі обов'язкові елементи з посиланнями на опрацьовану літературу.	Презентація включає всі елементи, однак вони не розкриті і не обгрунтовані.	Відсутні декілька обов'язкових елементів.
<i>Бали</i>	<i>1</i>	<i>0,75</i>	<i>0,5</i>	<i>0</i>
Привабливість / дизайн	Презентація надзвичайно приваблива з точки зору дизайну, макету та акуратності.	Презентація приваблива з точки зору дизайну, макету та акуратності.	Презентація є досить привабливою, хоча може бути дещо неохайною.	Презентація оформлена без дотримання вимог.
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до	Студент підготовлений до заняття, демонструє	Студент загалом орієнтується в	Студент не підготовлений до

	заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	заняття.
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

Рекомендована основна література [2, 4, 5]

Рекомендована додаткова література [5, 11, 13, 21, 22, 25].

Змістовий модуль 2.

Технології компенсаторного навчання дітей з ментальними порушеннями

Тема 4. Компенсаторне навчання: принципи та методи. Формувальне оцінювання.

Семинар 3.

Завдання. Опрацюйте розділи посібника Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів з порушеннями інтелектуального розвитку: навчально-методичний посібник / авт.: Чеботарьова О. В., Трикоз С. В., Блеч Г. О., Гладченко І. В., Бобренко І. В., Королько Н. І., Дмитрієва І. В., Остапенко Л. І., Тарновська Л. І., Гломозда І. В., Чухліб О. А., Стрілець Л. В.– К., ІСПП імені Миколи Ярмаченка НАПН України, 2020 на сторінках 7-24. Ознайомтесь із матеріалами онлайн ресурсу на платформі EdEra у курсі «**Оцінювання без знецінювання**» в модулі 2 «**Культура оцінювання**» з темою «**Портфоліо як прийом формувального оцінювання**».

Змодельуйте готове портфоліо для дитини із самостійної роботи 2, оформіть його у вигляді презентації. Підготуйтеся до дискусії під час семінару на тему: «**Формувальне та традиційне оцінювання – ресурси та ризики**».

Форма виконання: презентація.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Підготовленість	Студент/ка повністю підготовлений/на і вільно презентує матеріал (без використання тексту на папері).	Студент/ка здається досить підготовленим/ою, але користується власними записами на папері, при цьому не читаючи їх.	Студент/ка дещо підготовлений/а, користується власними записами на папері, читаючи їх.	Студент/ка не готова до презентації.
<i>Бали</i>	<i>1</i>	<i>0,75</i>	<i>0,5</i>	<i>0</i>
Експертність	Демонструє достатнє розуміння обраного питання.	Демонструє хороше розуміння обраного питання.	Демонструє добре розуміння частин обраного питання..	Недостатньо розуміє обране питання.
<i>Бали</i>	<i>1</i>	<i>0,75</i>	<i>0,5</i>	<i>0</i>
Обов'язкові елементи	Презентація включає всі обов'язкові елементи та додаткову інформацію з посиланнями на опрацьовану	Презентація включає всі обов'язкові елементи з посиланнями на опрацьовану літературу.	Презентація включає всі елементи, однак вони не розкриті і не обгрунтовані.	Відсутні декілька обов'язкових елементів.

	літературу.			
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Привабливість / дизайн	Презентація надзвичайно приваблива з точки зору дизайну, макету та акуратності.	Презентація приваблива з точки зору дизайну, макету та акуратності.	Презентація є досить привабливою, хоча може бути дещо неохайною.	Презентація оформлена без дотримання вимог.
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття.
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Рекомендована основна література [1, 3, 5]

Рекомендована додаткова література [2, 5, 6, 7, 9, 12, 13, 16, 18, 20, 26, 27, 28].

Тема 5. Методи формування комунікативних та мовленнєвих компетенцій. Практичне заняття 2.

Завдання. Розробіть урок з української мови або читання для дитини з кейсу з використанням методики компенсаторного навчання. Сплануйте очікувані результати роботи на вашому уроці. Продумайте та запишіть критерії оцінювання дитини під час уроку та форми зворотного зв'язку. Конспект уроку прикріпіть до відповідного завдання ЕНК. Підготуйтеся до презентації уроку під час практичного заняття, обговорення та аналізу.

Форма виконання: конспект уроку.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Методичні матеріали	Всі матеріали для заняття підібрані методично правильно та креативно, відповідно до віку та порушення дитини з ТПМ.	Більшість матеріалів для заняття підібрані методично правильно та креативно, відповідно до віку та порушення дитини з ТПМ.	Більшість представлених матеріалів методично правильно оформлені, але не ретельно підібрано матеріал для заняття.	Методичні матеріали для заняття підібрані неправильно та представлені із значною кількістю помилок.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Оформлення	План-конспект заняття оформлено методично правильно та із використанням сучасних наочних матеріалів, які відповідають темі та меті заняття. Дотримано структуру заняття.	План-конспект заняття оформлено методично правильно та із використанням доречних наочних матеріалів. Дотримано структуру заняття.	План-конспект заняття оформлено з помилками. Використані наочні матеріали не завжди відповідають темі і змісту заняття. Дещо порушено структуру заняття.	План-конспект заняття не відповідає темі і меті заняття. Порушено структуру заняття.

<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Лексика та грамотність	Використовує лексику відповідно до теми та віку дітей. Автор не допускає помилок в граматиці чи правописі.	Використовує відповідну лексику, однак присутні поодинокі помилки в підборі лексичного матеріалу для завдань. Автор робить 1-2 помилки в граматиці чи правописі.	Не завжди використовує відповідну лексику, присутні помилки в підборі лексичного матеріалу для завдань. Автор робить 3-4 помилки в граматиці чи правописі.	Використовує некоректну лексику. Автор робить більше 4 помилок в граматиці чи правописі.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє методичну підготовленість на високому рівні та ефективно її презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті. Студент демонструє професійність під час проведення елементів заняття.	Студент підготовлений до заняття, демонструє методичну підготовленість на достатньому рівні та добре її презентує, активний на занятті. Студент демонструє достатню професійність під час проведення елементів заняття.	Студент загалом орієнтується в проблематиці проведення заняття, достатньо активний на занятті. Студент робить помилки під час проведення елементів заняття.	Студент не підготовлений до заняття.
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Рекомендована основна література [1, 3, 5]

Рекомендована додаткова література [2, 5, 6, 7, 9, 12, 13, 16, 18, 20, 26, 27, 28].

Тема 6. Методи формування основ математичних уявлень та логічного мислення.

Практичне заняття 3.

Завдання. Розробіть урок з математики для дитини з кейсу з використанням методики компенсаторного навчання. Сплануйте очікувані результати роботи на вашому уроці. Продумайте та запишіть критерії оцінювання дитини під час уроку та форми зворотного зв'язку. Підготуйтеся до презентації уроку під час практичного заняття, обговорення та аналізу.

Форма виконання: конспект уроку.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Методичні матеріали	Всі матеріали для заняття підібрані методично правильно та креативно, відповідно до віку та порушення дитини з ТПМ.	Більшість матеріалів для заняття підібрані методично правильно та креативно, відповідно до віку та порушення дитини з ТПМ.	Більшість представлених матеріалів методично правильно оформлені, але не ретельно підібрано матеріал для заняття.	Методичні матеріали для заняття підібрані неправильно та представлені із значною кількістю помилок.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0

Оформлення	План-конспект заняття оформлено методично правильно та із використанням сучасних наочних матеріалів, які відповідають темі та меті заняття. Дотримано структуру заняття.	План-конспект заняття оформлено методично правильно та із використанням доречних наочних матеріалів. Дотримано структуру заняття.	План-конспект заняття оформлено з помилками. Використані наочні матеріали не завжди відповідають темі і змісту заняття. Дещо порушено структуру заняття.	План-конспект заняття не відповідає темі і меті заняття. Порушено структуру заняття.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Лексика та грамотність	Використовує лексику відповідно до теми та віку дітей. Автор не допускає помилок в граматиці чи правописі.	Використовує відповідну лексику, однак присутні поодинокі помилки в підборі лексичного матеріалу для завдань. Автор робить 1-2 помилки в граматиці чи правописі.	Не завжди використовує відповідну лексику, присутні помилки в підборі лексичного матеріалу для завдань. Автор робить 3-4 помилки в граматиці чи правописі.	Використовує некоректну лексику. Автор робить більше 4 помилок в граматиці чи правописі.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє методичну підготовленість на високому рівні та ефективно її презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті. Студент демонструє професійність під час проведення елементів заняття.	Студент підготовлений до заняття, демонструє методичну підготовленість на достатньому рівні та добре її презентує, активний на занятті. Студент демонструє достатню професійність під час проведення елементів заняття.	Студент загалом орієнтується в проблематиці проведення заняття, достатньо активний на занятті. Студент робить помилки під час проведення елементів заняття.	Студент не підготовлений до заняття.
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Рекомендована основна література [1, 3, 5]

Рекомендована додаткова література [2, 5, 6, 7, 9, 12, 13, 16, 18, 20, 26, 27, 28].

Тема 7. Інші методи формування загальних компетентностей.

Практичне заняття 4.

Завдання. Розробіть урок з використанням однієї з методик: Проект, Експерсія, Problem Based Learning. Сплануйте очікувані результати роботи на вашому уроці для класу та дитини з кейсу окремо. Продумайте та запишіть критерії оцінювання дитини під час уроку та форми зворотнього зв'язку. Конспект уроку прикріпіть до відповідного завдання ЕНК. Підготуйтеся до презентації уроку під час практичного заняття, обговорення та аналізу.

Форма виконання: конспект уроку.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
---------------------	----------------	-----------------------	--------------------------	------------------

Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Методичні матеріали	Всі матеріали для заняття підібрані методично правильно та креативно, відповідно до віку та порушення дитини з ТПМ.	Більшість матеріалів для заняття підібрані методично правильно та креативно, відповідно до віку та порушення дитини з ТПМ.	Більшість представлених матеріалів методично правильно оформлені, але не ретельно підбрано матеріал для заняття.	Методичні матеріали для заняття підібрані неправильно та представлені із значною кількістю помилок.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Оформлення	План-конспект заняття оформлено методично правильно та із використанням сучасних наочних матеріалів, які відповідають темі та меті заняття. Дотримано структуру заняття.	План-конспект заняття оформлено методично правильно та із використанням доречних наочних матеріалів. Дотримано структуру заняття.	План-конспект заняття оформлено з помилками. Використані наочні матеріали не завжди відповідають темі і змісту заняття. Дещо порушено структуру заняття.	План-конспект заняття не відповідає темі і меті заняття. Порушено структуру заняття.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Лексика та грамотність	Використовує лексику відповідно до теми та віку дітей. Автор не допускає помилок в граматиці чи правописі.	Використовує відповідну лексику, однак присутні поодинокі помилки в підборі лексичного матеріалу для завдань. Автор робить 1-2 помилки в граматиці чи правописі.	Не завжди використовує відповідну лексику, присутні помилки в підборі лексичного матеріалу для завдань. Автор робить 3-4 помилки в граматиці чи правописі.	Використовує некоректну лексику. Автор робить більше 4 помилок в граматиці чи правописі.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє методичну підготовленість на високому рівні та ефективно її презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті. Студент демонструє професійність під час проведення елементів заняття.	Студент підготовлений до заняття, демонструє методичну підготовленість на достатньому рівні та добре її презентує, активний на занятті. Студент демонструє достатню професійність під час проведення елементів заняття.	Студент загалом орієнтується в проблематиці проведення заняття, достатньо активний на занятті. Студент робить помилки під час проведення елементів заняття.	Студент не підготовлений до заняття.
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

Рекомендована основна література [1, 3, 5]

Рекомендована додаткова література [2, 5, 6, 7, 9, 12, 13, 16, 18, 20, 26, 27, 28].

Змістовий модуль 3

Діти з поведінковими порушеннями в інклюзивному освітньому середовищі

Тема 8. Портрет дітей з поведінковими порушеннями: психолого-педагогічний та соціальний аспекти.

Семінар 4.

Завдання. Спираючись на завдання самостійної роботи 8, розробіть узагальнений портрет типової дитини (агресивної, тривожної, соціально занедбаной) за такою схемою:

Узагальнений психологічний портрет	
Художній образ (герой книги, фільму)	
Що цікавить, захоплення	
Як поводить себе дома	
Як поводить себе в школі	
Як поводить себе з друзями	
Труднощі/дефіцити (навчальні, психологічні/особистісні)	
Ресурси (психічні, особистісні)	

Підготуйтеся презентувати письмову роботу та взяти участь у дискусії під час семінару на тему: «Дефіцити та ресурси дітей з поведінковими порушеннями».

Форма виконання: таблиця.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Інформація	Вся представлена інформація чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в таблиці, чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в таблиці, є чіткою та точною, але не ретельно підбраною.	Інформація має кілька неточностей АБО не є чіткою.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Наповнення таблиці	Усі дані чітко описані з усіма відповідними деталями.	Усі дані чітко описані з відповідними деталями.	Більшість даних чітко описані з відповідними деталями.	Дані не описані АБО більшість не має достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Експертність	Демонструє достатнє розуміння теми.	Демонструє хороше розуміння теми.	Демонструє добре розуміння частин теми.	Недостатньо розуміє тему.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Фахова термінологія та позначення	Студент/ка завжди використовує правильну термінологію та позначення, що дозволяють легко зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка зазвичай використовує правильну термінологію та позначення, що дозволяє досить легко зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка використовує правильну термінологію та позначення, але іноді складно зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка використовує замало термінології та позначень або часто недоречно їх використовує.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття.
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів

За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує	1 бал
Всього	11 балів

Рекомендована основна література [2, 5]

Рекомендована додаткова література [3, 23, 24, 26].

Тема 9. ГРДУ та СДУГ – психолого-педагогічні особливості.

Семінар 5.

Завдання. Підготуйтеся до дискусії на тему лекції 9. Для цього згадайте зі свого життєвого чи практичного досвіду дитину чи дорослого із гіперактивністю. Зробіть короткий опис його/її поведінки, який демонструє ознаки гіперактивності та дефіциту уваги. Опишіть сильні, ресурсні риси цієї дитини/дорослого. Поміркуйте: як ці ресурси можна використовувати під час відвідування дитячого садка, навчання в школі? Підготуйтеся презентувати письмову роботу та взяти участь у дискусії під час семінару на тему: «Гіперактивний розлад з дефіцитом уваги – дефіцити та ресурси дитини».

Форма виконання: письмова структурована робота.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Інформація	Вся представлена інформація чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах, є чіткою та точною, але не ретельно підбраною.	Інформація має кілька неточностей АБО не є чіткою.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Використання фактів та статистичних даних	Кожна основна думка добре підтверджена кількома відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	Кожна основна думка адекватно підтверджена відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	Кожна основна думка підтверджена фактами, статистикою та/або прикладами, але актуальність деяких з них була сумнівною.	Кожна думка не підтверджена.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Аргументація	Усі аргументи чітко пов'язані з ідеєю та логічно організовані.	Більшість аргументів чітко та логічно пов'язані з ідеєю.	Всі аргументи чітко пов'язані з ідеєю, але організовані нечітко і нелогічно.	Аргументи не чітко пов'язані з ідеєю.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Лексика	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії. Розширює словниковий запас аудиторії, використовуючи та пояснюючи нові слова для більшості слухачів.	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії, використовуючи нові слова.	Використовує лексику, що відповідає аудиторії, але не включає незнайомих слів.	Використовує некоректну професійну лексику.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо	Студент не підготовлений до заняття.

	на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	добре його презентує, активний на занятті.	активний на занятті.	
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

Рекомендована основна література [2, 5]

Рекомендована додаткова література [3, 23, 24, 26].

Тема10. Особливості алгоритму організації та впровадження інклюзивного навчання дітей з поведінковими порушеннями.

Семинар 6.

Завдання. За результатами лекції 10 та самостійної роботи 10 розробіть:

1. Алгоритм для сучасних реалій впровадження інклюзивної освіти, який допоможе батькам дитини з гіперактивним розладом реалізувати її право на освіту.
2. Чинники та умови успішної організації інклюзивної освіти для дитини з гіперактивним розладом.

Роботу оформіть у вигляді презентації. Підготуйтеся презентувати роботу під час семінару.

Форма виконання: презентація.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Підготовленість	Студент/ка повністю підготовлений/на і вільно презентує матеріал (без використання тексту на папері).	Студент/ка здається досить підготовленим/ою, але користується власними записами на папері, при цьому не читаючи їх.	Студент/ка дещо підготовлений/а, користується власними записами на папері, читаючи їх.	Студент/ка не готова до презентації.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Експертність	Демонструє достатнє розуміння обраного питання.	Демонструє хороше розуміння обраного питання.	Демонструє добре розуміння частин обраного питання.	Недостатньо розуміє обране питання.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Обов'язкові елементи	Презентація включає всі обов'язкові елементи та додаткову інформацію з посиланнями на опрацьовану літературу.	Презентація включає всі обов'язкові елементи з посиланнями на опрацьовану літературу.	Презентація включає всі елементи, однак вони не розкриті і не обґрунтовані.	Відсутні декілька обов'язкових елементів.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Привабливість / дизайн	Презентація надзвичайно приваблива з точки зору дизайну, макету та акуратності.	Презентація приваблива з точки зору дизайну, макету та акуратності.	Презентація є досить привабливою, хоча може бути дещо неохайною.	Презентація оформлена без дотримання вимог.
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність	Студент	Студент підготовлений	Студент загалом	Студент не

та участь	підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	підготовлений до заняття.
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Рекомендована основна література [2, 5]

Рекомендована додаткова література [3, 23, 24, 26].

Змістовий модуль 4

Ефективні стратегії взаємодії з дітьми з поведінковими порушеннями

Тема 11. Стратегії і напрями роботи з дітьми з поведінковими порушеннями.

Семінар 7.

Завдання. Проаналізуйте матеріал лекції 11 та самостійну роботу 11. Здійсніть порівняльний аналіз цих двох стратегій. Результати оформіть у вигляді таблиці, яка має містити відповіді на такі питання:

- Яка мета стратегії?
- Яке теоретичне підґрунтя стратегії?
- Які структурні компоненти та їх задачі стратегії Ви змогли визначити?
- Які форми реалізації задач (прийоми, методи, техніки) використовують фахівці?
- Що є сильним та ефективним, на Вашу думку, в цій стратегії?
- Які обмеження, на Вашу думку, має ця стратегія?

Підготуйтеся до дискусії на тему: «Ресурси та обмеження різних стратегій щодо роботи з дітьми з поведінковими порушеннями».

Форма виконання: таблиця.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Інформація	Вся представлена інформація чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в таблиці чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в таблиці, є чіткою та точною, але не ретельно підбраною.	Інформація має кілька неточностей АБО не є чіткою.
<i>Бали</i>	<i>1,5</i>	<i>1</i>	<i>0,5</i>	<i>0</i>
Наповнення таблиці	Усі дані чітко описані з усіма відповідними деталями.	Усі дані чітко описані з відповідними деталями.	Більшість даних чітко описані з відповідними деталями.	Дані не описані АБО більшість не має достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	<i>1,5</i>	<i>1</i>	<i>0,5</i>	<i>0</i>
Експертність	Демонструє достатнє розуміння теми.	Демонструє хороше розуміння теми.	Демонструє добре розуміння частин теми.	Недостатньо розуміє тему.
<i>Бали</i>	<i>1</i>	<i>0,75</i>	<i>0,5</i>	<i>0</i>
Фахова термінологія та	Студент/ка завжди використовує правильну	Студент/ка зазвичай використовує правильну	Студент/ка використовує правильну	Студент/ка використовує замало термінології та

позначення	термінологію та позначення, що дозволяють легко зрозуміти, що було зроблено.	термінологію та позначення, що дозволяє досить легко зрозуміти, що було зроблено.	термінологію та позначення, але іноді складно зрозуміти, що було зроблено.	позначень або часто недоречно їх використовуює.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття.
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Рекомендована основна література [2, 5]

Рекомендована додаткова література [3, 23, 24, 26].

Тема 12. Методи і прийоми формування навичок саморегуляції.

Практичне заняття 5.

Завдання. Підберіть дві вправи/гри для формування навичок саморегуляції у дитини з порушеннями поведінки дошкільного віку та шкільного (за вашим вибором). Опишіть за схемою:

Назва

Вік

Форма (групова, підгрупова, індивідуальна)

Мета

Матеріал

Інструкція

Хід виконання

Модифікації (ускладнення або варіанти виконання)

Використані джерела

Підготуйтеся презентувати вправи під час практичного заняття, аналізувати та обговорювати.

Форма виконання: конспект вправи/гри.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Розкриття змісту	Творчо та креативно розкрито зміст та структуру методики/технології/гри.	В повному обсязі розкрито зміст та структуру методики/технології/гри.	Зміст та структуру методики/технології/гри розкрито не в повному обсязі.	Не розкрито зміст і структуру методики/технології/гри.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Етапи проведення	Проведення методики/технології/гри перелічено у необхідному порядку	Проведення методики/технології/гри перераховано в логічному порядку, але	Етапи проведення методики/технології/гри перераховано, але їх розміщено не в	Опис проведення методики/технології/гри не містить точного переліку

	покроково. Кожен крок пронумеровано і подано у вигляді окремого завдання.	кожен крок не пронумеровано та/або не оформлено окремими завданнями.	логічному порядку.	етапів.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Матеріали	Всі матеріали та обладнання чітко та точно описані.	Майже всі матеріали та обладнання чітко і точно описані.	Більшість матеріалів та обладнання точно описані.	Багато матеріалів описано неточно АБО взагалі не описано.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття.
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Рекомендована основна література [2, 5]

Рекомендована додаткова література [3, 23, 24, 26].

Тема 13. Методи і прийоми формування навичок спілкування.

Практичне заняття 6.

Завдання. Підберіть три вправи/гри для формування навичок спілкування у дитини з порушеннями поведінки дошкільного віку та шкільного (за вашим вибором). Опишіть за схемою:

Назва

Вік

Форма (групова, підгрупова, індивідуальна)

Мета

Матеріал

Інструкція

Хід виконання

Модифікації (ускладнення або варіанти виконання)

Використані джерела

Підготуйтеся презентувати вправи під час практичного заняття, аналізувати та обговорювати.

Форма виконання: конспект вправи/гри.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Розкриття змісту	Творчо та креативно розкрито зміст та структуру методики/технології/гри.	В повному обсязі розкрито зміст та структуру методики/технології/гри.	Зміст та структуру методики/технології/гри розкрито не в повному обсязі.	Не розкрито зміст і структуру методики/технології/гри.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Етапи	Проведення	Проведення	Етапи проведення	Опис проведення

проведення	методики/технології/гри перелічено у необхідному порядку покроково. Кожен крок пронумеровано і подано у вигляді окремого завдання.	методики/технології/гри перераховано в логічному порядку, але кожен крок не пронумеровано та/або не оформлено окремими завданнями.	методики/технології/гри перераховано, але їх розміщено не в логічному порядку.	методики/технології/гри не містить точного переліку етапів.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Матеріали	Всі матеріали та обладнання чітко та точно описані.	Майже всі матеріали та обладнання чітко і точно описані.	Більшість матеріалів та обладнання точно описані.	Багато матеріалів описано неточно АБО взагалі не описано.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття.
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Рекомендована основна література [2, 5]

Рекомендована додаткова література [3, 23, 24, 26].

Тема 14. Методи і прийоми формування позитивних особистісних рис.

Практичне заняття 7.

Завдання. Розробіть просвітницький захід для педагогів або батьків про ефективні методи взаємодії із дитиною з поведінковими порушеннями (тип порушення оберіть самостійно). Опишіть за схемою:

Назва

Мета

Очікувані результати

Матеріали

План

Хід заходу

Використані джерела

Підготуйтеся презентувати захід під час практичного заняття, аналізувати та обговорювати.

Форма виконання: конспект просвітницького заходу.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Розкриття змісту	Творчо та креативно розкрито зміст та структуру розробленого заходу.	В повному обсязі розкрито зміст та структуру заходу.	Зміст та структуру заходу розкрито не в повному обсязі.	Не розкрито зміст і структуру заходу.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Етапи проведення	Проведення заходу перелічено у необхідному порядку	Проведення заходу перераховано в логічному порядку, але	Етапи проведення заходу перераховано, але їх розміщено не в	Опис проведення заходу не містить точного переліку

	покроково. Кожен крок пронумеровано і подано у вигляді окремого зрозумілого завдання.	кожен крок не пронумеровано та/або не оформлено окремими завданнями.	логічному порядку.	етапів.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Матеріали	Всі матеріали та обладнання чітко та точно описані.	Майже всі матеріали та обладнання чітко і точно описані.	Більшість матеріалів та обладнання точно описані.	Багато матеріалів описано неточно АБО взагалі не описано.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
<i>Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)</i>				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття.
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1+1=2 бали
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				12 балів

Рекомендована основна література [2, 5]

Рекомендована додаткова література [3, 23, 24, 26].